

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Bakonyi Samu kritikája a kormány politikájáról.

A képviselő beszéde.

Rövid kivonatban ösmertettük szombati lapunkban azt a nagyszabású beszédet, amelyet az egyik debreceni képviselő, az ellenzéknek egyik régi és legjelentékenyebb tagja, Bakonyi Samu mondott. De szükségesnek tartjuk — és ezért megszereztük — hogy Bakonyi Samu képviselőnk teljes beszédét közöljük, mert e beszédnek minden szava elítélő igazság a kormány politikája ellen s a mi álláspontunk mellett.

Íme a beszéd:

A bizalmatlanság megokolása.

Bakonyi Samu: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Még ha a moslaniál normálisabb viszonyok között elméleti szempontból lehet is vita tárgyává tenni azt, hogy helyese-e az a magyar parlamenti gyakorlat, amely mind a költségvetést, mind különösen az indemnitás a bizalmi kérdés szempontjából bírálja el, a mai helyzetben, amikor azzal állunk szemben, hogy egy teljes esztendő költségvetés nélkül van kiszolgálva a t. kormány kormányzati tevékenységének és előtünk leglényegesebb vonásainak s követelményeiben nem is ismert politikai irányzatának; mikor azt látjuk, hogy egy esztendői költségvetés nélküli kormányzat után most újabb négy hónapra kér a t. kormány felhatalmazást arra, hogy ezt a semmiesetre sem fentartható, semmiesetre sem helyeseltető állapotot tovább folytassa, akkor, azt hiszem, teljes mértékben indokolt, hogy még az eddigi gyakorlatnál is szigorúbb mértékkel mérjük a t. kormány tevékenységét.

Minden kormányval szemben indokolt volna a bírálat szigorúbb voltának ez a követése, de kétszeresen indokolt ezzel a t. kormányval szemben, amelynek szándékait a politika legégetőbb kérdéseiben nem ismerjük, amelyről csak azt látjuk, hogy csupa általánosságban szól a nemzethez. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Már pedig ezekben a kérdésekben épen az általánosság a legnagyobb homály. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Nekünk és a nemzetnek pedig végre-valahára világosan kell látnunk azokban a dolgokban, amelyeket sűrű köddel vesz körül a t. kormány minden nyilatkozata. Én a kormányt ilyen magatartásával szemben nem tartózkodhatom attól, hogy a bírálatnak talán kevésbé kiméletes

módszerével foglaljak állást a törvényjavallattal szemben. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Bujódit játszik a kormány.

Mert amikor azt látjuk, hogy abban a kérdésben, amely az egymást követő válságok alatt ugyszólván gerince lett volna a kibontakozásnak; a választói reform kérdésében a t. miniszterelnök ur és a t. kormány — bocsánatot kérek a kifejezésért, de eddigi nyilatkozatai teljesen feljogosítanak engem ennek használatára — valósággal bujódit játszik a nemzettel; (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) ha azt tapasztaljuk, hogy egy oly kérdésben, amelynek fő irányelvei felett az elmúlt országgyűlés pálcát tört s amelyről azt hittük, hogy immár elfelejtett dolog, amely a közelmúltak tapasztalatai után nem fog legalább a közeljövőben elénk kerülni és most egész meztelenségében vetik felszínre: a közigazgatás reformjának kérdésében a legutóbb hallottak után úgy kell megítélnünk a t. kormány fel fogását, hogy az u. n. államosítás útján akarja a közigazgatást reformálni; amikor megcáfolatlanul szállingózik hírek arról, hogy a t. kormány az indokolatlanul folyton elodáztott választói reformot a közigazgatás államosításával kapcsolatosan akarja megvalósítani: akkor az én nézetem szerint a bírálatnak ellenzéki szempontból a legélesebb mértéke teljes egészében jogosult. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A folytonos bujódi közben azonban egy területen némi világosságot látunk és ez a lefolyt válságos időknek egy másik domináns kérdése a bankszabadság meghosszabbítása és a készletek felvétele. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.)

Mielőtt bizalmatlanságnak ebből a szempontból való megokolására térnék át, érintenem kell egy másik dolgot, amelyben a t. kormány politikáját szintén a legteljesebb határozatlanság jellemzi, ez pedig a katonai kérdés. (Halljuk! Halljuk!)

Játszanak a katonai kérdésekkel is.

Mikor az idej delegáció összeült, általában az volt a köztudat, hogy ezt a delegációt nemsokára köveini fogja a véderő kérdésében a t. kormány határozott állásfoglalása. A lefolyt delegáció ülésében ebből a szempontból szóltunk mi e kérdéshez és ebből a szempontból tárgyalták ezt a t. kormány és a közös kormány is a tagjai. És most, az 1911-iki költségvetés előkészítésére tartott közös miniszteri tanács után, — amint szerintem per abusum nevezik ezt a tanácskozást, mely ezekkel a kérdésekkel foglalkozik — az a hír kelt szárnyra, még pedig megcáfolatlanul, hogy a véderőreform benyújtását ismét el fogják halasztani, ha jól

emlékszem a szárnyra kelt hirre, egy egész esztendővel: ellenben az 1911-iki közös költségvetésben már találkozni fogunk azokkal az exorbitáns tulkiadásokkal, melyeket a tengerészeti haderő fokozására kérnek, amennyiben a három u. n. dreadnought-hajó építésének költségei körülbelül 180 millióra fognak rugni.

Ha tehát a véderő kérdésében a követelt terheket mindjárt felállítják, ez oly bujkálás, amelyből nem tud a nemzet eligazodni abban a tekintetben, hogy a nemzeti követelesek közül mi valósulhat meg, vajjon az a minimum, melyet a 9-es bizottság programja foglal magában, s hogy egyáltalában annak üggyő részei közül valami megvalósulás alá kerül-e. Azt hiszem, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak, amelynek egyik szerény tagja vagyok, a legnagyobb mértékben kötelessége teljes őszinteséggel előre megmondani a t. kormánynak, hogy a katonai kérdésekben ezt a politikát fogja folytatni, nem számíthat ezen párt részéről abszolúte semmiféle kiméltre. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A t. miniszterelnök ur a delegáció ülésén a katonai kérdéseknek komplexusába beiktatott ama tárgyról, melyet közönségesen katonai bünvádi perrendtartás neve alatt ismerünk, úgy nyilatkozott, hogy azt hiszi, hogy az legkésőbb a jövő év elején a törvényhozás elé lesz terjeszthető. Miután a t. kormány, szerintem helytelenül, a katonai bünvádi perrendtartás reformját kikapcsolta a véderő többi függő kérdése közül, nem tudom, vajjon az az állítása, mely az egész komplexus tekintetében megállapítás tárgyává tetteit, vonatkozik-e a katonai bünvádi perrendtartásra is, mert én a t. miniszterelnök urnak határozott alakban tett kijelentése után teljes joggal megkövetelhetném, hogy e tekintetben a t. házat világosan és félreérthetetlenül tájékoztassa. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Azonban, akár előterjeszti a t. kormány a katonai bünvádi perrendtartási javaslatot az ígért időben, akár nem, két oldalról előre kell biztosítanom a t. kormányt. Az egyik nevezetesen az, hogy én — és azt hiszem, t. elvtársaim is osztják ezt a felfogásomat — a katonai bünvádi perrendtartást egyáltalában nem fogadhatom el u. n. rekompenciációként, (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) mert azt a maga tartalma szerint kell megítélni, annál inkább, mert a volt kormány és a hadügyminiszter ur egybevágó nyilatkozatai szerint ez a kérdés sohasem soroltatott az 1906-ban kikapcsolt kérdések közé. Az egyszerűen tárgyalás alatt volt ezen idő alatt, míg a többi kérdések kikapcsolva voltak s hogy ez végre tető alá hozassék, az a nemzetnek annyi évtizedeken keresztül egyhangzó jogos és hangos követelése után végre méltán követelhető. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Legszebb menyasszonyi ékszerek, legjobb órák, gyönyörű ezüstneműk

Sándor Ármin

legsolidabb alapon álló új óras, ékszerüzletében

Debrecen Piac-utca 41.

(Dréner söröző mellett.) Telefon 872. sz.

Eddig nem létezett olcsó árak

Nem érvényesül a magyar államiság.

A másik, amit ezen reformmal szemben ki kell jelentenem, az, hogy nagy csalódásban ringatja magát a t. kormány, ha azt hinné, hogyha abban a reformban teljes mértékben nem fog érvényesülni a magyar államiságnak minden követelménye úgy a tárgyalás, mint az ítélkezés nyelve, valamint az önálló magyar igazságügyi felségjogok az ítélkezés szempontjából való érvényesítése tekintetében, mi majd alkalmasnak tekintjük ezt a reformot arra, hogy a katonai kérdéseknek területén eddigi magunktartásából csak egy hajszálnyit is engedjünk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Mert az én meggyőződésem az, hogy míg Magyarország és Ausztria közötti viszonyból, míg a magyar nemzet és királya közti viszonyból az örökös összetűzőéseknek ez a surlódási felülete ki nem küszöböl-tetik, míg a mi közéletünknek ezt a mérgefogát kitörni nem sikerül, addig a mi közjogi viszonyunk Ausztriával szemben de facto, — bármiképpen dicsekedjünk is a kirgyezésben foglalt állítólagos nagy vívmányaival a magyar állam önállóságának — a tényleges helyzet ma, 1910. év végén is ugyanaz maradt, a mi pl. 1880-ban volt irányadó az akkori osztrák publicistáknak nézete szerint.

Hogy 1867-ben a XII. t. cikkbe iktatott kiegyezés — már a mi felfogásunk szerint — csakugyan nem valósított meg nagyon sokat, ami a nemzeti élet követelményei szerint az állami önállóság kifejlésére szükséges lett volna, azt nagyon élénken jellemzi a kiegyezés létrejötte után nyomban egy nagyon illetékes figyelőnek a nyilatkozata, ha jól tudom, Werter akkori porosz követnek jelentése, amelyet kormányához intézett, amely porosz kormány Könygrätz után is nagyon érdekben állónak tekintette, hogy az osztrák fejleményeket a legnagyobb figyelemmel kísérje. Ez a porosz követ akként nyilatkozik a kiegyezésről, hogy Ausztriában azt nyugodtan fogadhatják, az nem egyéb, mint egy formális munka, az nem egyéb, mint momentán kielégítése a nyugtalankodó magyarságnak, azonban az a tulajdonképeni konzisztenciáját Ausztriának, — ő így mondja — az osztrák birodalomnak nem fogja megváltoztatni.

Tovább él a Reichsidee.

Nagyon érdekes e tekintetben az, hogy ez a felfogás egyáltalában ma sem szűnt meg, hogy ez nem holmi fakciózus politikusoknak nyilatkozatában nyilvánul meg, hanem pl. utalok itt a bécsi egyetemnek egy illusztris tanára által írt munkára. 1905-ben, a nemzeti küzdelem legnagyobb fluktuációja közben jelent meg ez a munka, amelyben a szerző azt bizonyítja, hogy a magyar önállóságnak politikailag nélkülözhetetlen határa a Reichsidee, a birodalmi gondolat; tehát épen ellenkezőleg azzal, amit Deák Ferenc a maga művének alap gondolatává tette, hogy t. i. a pragmatica sanctió-ból folyó kölcsönös kötelezettségeknek a biztosítására szerint e szükséges eszközöknek közössé tételére lehet szorítani egyedül a közösség fogalmát: ez az osztrák felfogás, amelyeknek illetékes kifejezőjét idéztem, azt tartja, hogy Magyarország önállóságát csak addig a határig szabad megtörni, amely határig az nem sérti az ott ma is, a lelkekben kiirthatatlanul tovább élő „Reichsidee“ gondolatát.

A bankkérdés.

És t. képviselőház, nemcsak katonai téren találkozunk e felfogással. Találkozunk más téren is, mindaddig, amíg a függetlenségi pártunk nem sikerült kivívnia Magyaror-

szág gazdasági elkülönítését Ausztriától. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Abban a küzdelemben, amelyben az a párt, amelyhez tartozni szerencsém volt, válságba juttatta a helyzetet, t. képviselőház, a bankkérdése dominált. A mi kisebbségjutásunkkal nem lehet immár arra kilátásunk, hogy ezen az országgyűlésen az önálló bankot megvalósítsuk. De, t. képviselőház, a t. kormány a bankszabadalom meghosszabbítását egy erős feltételhez kötötte. A trónbeszéd a készfizetések rendezését tette a kérdés egyik leglényegesebb elemévé. Rendezés alatt grammatikailag sem érthetünk egyebet, mint olyan helyzetnek a megteremtését, amely a további viszályokat eliminálja, amely szóval egy kérdést finalizáljon. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A t. többség ennél az általánosan hangzó nyilatkozatnál, amely a trónbeszédben foglaltatik, sokkal tovább ment, amikor válaszfeliratában akként nyilatkozik (olvassa):

„A készfizetések felvételének parancsoló szükség nélkül való halogatása a monarchia presztízsen, nemzetközi állásán ejt csorbát. Az ország közvéleménye osztatlanul a készfizetések felvétele mellett nyilatkozott, és nekünk azt erőlyesen kell követelnünk, annyival is inkább, mert azon feltételek, amelyekhez törvényünk a készfizetések felvételét kötötte, már évekkkel ezelőtt bekövetkeztek, és mert annak további halogatása alapján ingatná meg azoknak a véleményét, akik a jegybank közösségét hazánkra nézve előnyösnek tartják.“ (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Nohát, t. ház, hogy az a törvényjavaslat, amelyet a t. pénzügyminiszter ur tegnap tett le a ház asztalára, mennyiben kongruál ezekkel a kijelentésekkel, annak a részletes tárgyalása természetesen arra az időre való, amikor ez a törvényjavaslat lesz itt napirenden. Azonban a t. ház kegyes engedelmével, én azt hiszem, hogy a mikor politikai bizalmatlanságomat megindokolom, és amikor ez a legelső sorban domináló kérdés, annyi kétség, annyi homály közt, mint egyedül olyan kérdés kerül a nemzet közvéleménye elé, amelyből a kormánynak az álláspontját végrehalára világosan megismerhetjük: akkor az indemnitati tárgyalása közben is teljesen indokolt, különösen erről az oldalról, hogy ezzel a kérdéssel némileg közelebről is foglalkozunk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)

A készfizetések.

Ennek a törvényjavaslatnak az elődje az a javaslat, melyet ugyancsak a mostani igen t. pénzügyminiszter nyújtott volt be, mint a Széll Kálmán igen t. képviselőtársunk elnöklése alatt álló kormánynak a pénzügyminisztere.

Annak a törvényjavaslatnak az 1. szakasza akként hangzik, hogy a bank a készfizetések felvételére vonatkozó kötelezettségét beváltani tartozik azon a napon, amelyen a jelen törvény határozatai életbe lépnek és a hatálybalépés napjáról ennek a törvényjavaslatnak 5. § a akként intézkedik, hogy ezt a napot a kormány egyetértőleg rendeleti uton állapítja meg.

Tehát az akkori t. kormány és a mostani t. pénzügyminiszter ur a készfizetések felvételének kérdésében ilyen határozott, halogatást csakugyan nem tűrő, helyes álláspontot foglalt el, (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) amelyet megis indokolt a törvényjavaslat indokolásában olyan nyilatkozatokkal, amelyeket mi ma ezen az oldalon teljes mértékben magunkévá tehetünk.

Természetes, hogy ilyen előzmények után a kritika önként kínálkozik a tekintet-

ben, vajjon a tegnap benyújtott törvényjavaslat, amelyhez annyi reményt fűzött a t. kormány, amelyre vonatkozólag annyi várakozással töltötte el a nemzetet és amelyre vonatkozólag annyi tartózkodásra bírta mindaddig az ellenzékét, mennyiben kongruál az 1903-ik évi javaslat azon indokolásával, a melyre az imént utalni bátor voltam és amelyet mi ma is teljes mértékben magunkévá teszünk.

A mostani törvényjavaslat indokolásában az előzmények levezetése után azt mondja a t. pénzügyminiszter ur, hogy mindazokból, amelyeket a valutareform betelölése magával hozott, csak egy van már hátra: a kötelező készfizetések felvétele. Hát csakugyan ez még hátra van, t. pénzügyminiszter ur. És aki ezt a törvényjavaslatot nem könnyelműen és felelősen, hanem teljes diligenciával tette máris tanulmány tárgyává, az csakugyan azt fogja mondani, hogy ezen törvényjavaslat rendelkezései szerint csakugyan még nagyon hátra van a készfizetések kötelező felvételének kérdése. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Az osztrák pénzügyminiszter öröme.

Azt mondja a törvényjavaslat, hogy a t. pénzügyminiszter ur amennyire lehetett, biztosítani igyekezett a készfizetések kötelező felvételét. Ezen törvényjavaslat rendelkezéseivel az én igénytelen meggyőződésem szerint ezt semmiképpen sem lehetett biztosítani.

Mert hiszen, aki a törvényjavaslatot egyszer elolvassa, látni fogja, hogy ez még korántsem a készfizetéseknek a fölvétele. És hogy mennyire nincs meg Ausztriában a komoly szándék arra vonatkozólag, hogy ez olybá tekintessék, azt semmi sem illusztrálja jobban, mint a pénzügyminiszter ur osztrák kartársának tegnap a Reichsrathban a törvényjavaslat benyújtása alkalmával elmondott beszéde. (Halljuk! Halljuk!)

Bilinski osztrák pénzügyminiszter ur kilenc esztendeig volt az osztrák-magyar bank kormányzója. Ugy értesültem, hogy az osztrák-magyar bank részéről nincs tulajdonképen semmi akadály a készfizetések kötelező felvételének.

Hát a t. képviselőház, az az államferfi, aki 9 esztendeig állott ennek az intézménynek élén és most mint pénzügyminiszter van hivatalba képviselni az osztrák parlament előtt a készfizetések kötelező felvételének kérdését, azt mondja, hogy sikerült kiküszöbölni a politikai elemeket ebből a kérdésből és ez a magyar kormány bölcs mérsékletének köszönhető. (Zaj a baloldalon.) Van azonban egy nyilatkozata az osztrák pénzügyminiszter urnak, amely arról győzött meg, hogy ő lehetett volna bölcsőbb a maga intencióinak leleplezésében, de mérsékeltébb a készfizetések kötelező fölvételének kérdésében csakugyan nem lehetett. (Zaj a baloldalon.)

Egyenesen kijelenti Bilinski: „Wir brauchen keine Barzalungen.“ Kegyesen megengedi azonban: „Wir dürfen aber nicht sagen, es dürfen die Barzalungen nicht festgelegt werden.“ Aki odaát ennyi melegséggel képviseli ezt a törvényjavaslatot, annak a közreműködésétől valóban a nem lehet várni csak egy pillanatra sem tárgyilagos ítéllettel azt, hogy ha majd a törvényjavaslat rendelkezései szerint a végleges elintézés szakában kerül a kérdés az osztrák parlament elé, azt meg is akarja védelmezni. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Azt tesz a bank, ami akar.

A törvényjavaslat intézkedései, amelyekkel, mint a pénzügyminiszter ur az indoko-

Tisztelettel értesitem Debreczen és Vidéke közönségét, hogy minden a **kaptafa** szaknába vágó munkát raktáramon levő száraz anyagból készítek és azt, úgy helyben, mint vidékre, megfelelőleg gyorsan és pontosan eszközölöm. B. megbízásaitat kérve, maradtam teljes tisztelettel!

Timmer Sándor

sámfa és kaptafakészítő. Morgó-u. 7.

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete **m e g y i l t.**

lásban mondja, lehetőleg biztosítva van a cél elérése, körülbelül azt tartalmazza, hogy a bank tehet majd előterjesztést; mikor az időpontot erre alkalmasnak és elérhetőnek látja, akkor a két kormánytanácskoznia kell; ha megegyeznek egymással, akkor a két országgyűlés elé a két kormány előterjesztést fog tenni.

De, t. képviselőház, mint a magyar álláspont győzedelmét hirdetik előttünk azt, hogy olyan prekluzív terminushoz van kötve az osztrák birodalmi tanácsnak a hozzájárulása, a mely alatt, ha ez be nem következik, azaz ha az ilyen előzmények után netalan a bank kérdeméyezése és a két kormány megegyezése folytán szönyegre kerülő jelentést a parlamentek el nem intézik: akkor a kérdés végleges elintézése önmagától, — automaticamente megoldásra jut. Azt hiszem, hogy ennek az értékét nem lehet nekünk komolyan vennünk; a legenyhébben csak ezt a bírálattal szemben, a melyet nem nyíltan, de benső meggyőződése szerint beszédjének imént idézett passzusa után legigazabban maga az osztrák pénzügyminiszter ur képvisel, lehet-e nekünk azt várunk, hogyha az az előterjesztés, vagy akárminek nevezzük, odakerül az osztrák birodalmi tanács elé, várni fognak négy hétig annak elvetésével? A széthúzó osztrák pártok azonnal, a mint magyar érdekről van szó, rögtön megegyeznek egymással és sietni fognak álláspontjuk érvényre juttatásával és a törvényjavaslat lezavazásával.

Nem szabad győzni a mi álláspontunknak.

Természetesen erre azt lehet mondani, hogy ez osztrák kormányválsággal jár. Hát hiszen látunk már Magyarországon is kormányválságokat, a mikor a parlamenti élet törvényei szerint levonják a konzekvenciákat és bekövetkezik a lemondás. — Azonban Ausztriában sokkal fontosabb állami érdek működnek közre abban, hogy a magyar álláspont győzelme kedvéért az a válság ne úgy oldassék meg, hogy az osztrák állásponttal ellenkezzék. Visszaemlékezhetünk arra, t. ház, hogy ugy a t. többség a választási javaslatban, mint a t. többséghez tartozó igen tekintélyes pozícióban levő politikások milyen nyilatkozatokat tettek a választások alkalmával is a készfizetések kérdésében. Nem egyszer kijelentették, a bankszabadalom meghosszabbításáról szólva, hogy a bankközösség fentartásához csak akkor fognak hozzájárulni, ha az új megegyezésben sikerülni fog a magyar gazdasági érdekeket teljesen előbbre vinni, az előrehaladás feltételeit sokkal nagyobb mérvben megvalósítani. Ha ezen kijelentéseket összehasonlítjuk, t. ház, a javaslat tartalmával, meg kell vallanom, hogy egy nagyon siralmas, szármalmas képet nyerünk a gazdasági élet előbbrevitele szempontjából. (Ugy van! Ugy van! a bal oldalon.)

Uj fiókokat fog felállítani az Osztrák-Magyar Bank és fennen hangoztatják tegnap óta különösen a sajtóban, hogy micsoda nagy dolog az, hogy sikerülni fog a pénz paritását biztosítani. A mint mondták, straszank cíó alá helyezik ennek megszegését, vagyis ez azzal a következménnyel jár, hogy a bankszabadalom ez esetben azonnal megszűnik.

És azt találjuk, t. ház, hogy a törvényjavaslat egészen labilis határok között, „a lehetőség szerinti” teszi ezt a bank köteles-

ségévé! Így néz ki tehát az a nagy vívmány, a melyre vonatkozólag az osztrák pénzügyminiszter ur és az osztrák lapok egyhangzólag azt mondják, hogy itt tulajdonképpen nem egy új dolgról van szó, mert nagyon természetesen a bank elsősorban a saját jól felfogott érdekében azon kell hogy legyen, hogy a pénz paritása fentartassék.

Azután, t. ház, 400 millióról felemlí a javaslat az adómentes bankjegyjállományt.

A jogfosztó elnök.

Elnök: Nem szivesen szakítom félbe a t. képviselő urát, de kénytelen vagyok figyelmeztetni — mert kötelességem — hogy az mégis a tárgytól való eltérés, ha valaki az indennitási vita keretében egy ugys tárgyalás alá kerülő törvényjavaslat részleteivel foglalkozik. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon: Bizalmatlanságot indokolja! Joga van hozzá! Folytonos zaj a jobb- és a baloldalon. Elnök csenget.)

Igen kérem a t. képviselő urat, legyen szives ezt figyelmenbe venni. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Gr. Batthyány Pál: Hát a szólásszabadság hol van? (Zaj a jobboldalon. Elnök csenget. Halljuk! Halljuk! balfelől.)

Bakonyi Samu: Én mély tisztelettel hajlom meg, t. ház, az igen t. elnök ur figyelmeztetése előtt, de előrebozsítottam, hogy a mai helyzetben legnagyobb mértékben indokoltnak tartom, hogy a t. kormányval szemben táplált bizalmatlanságomnak ezen indokát is kifejtsem. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Zaj a jobboldalon. Felkiáltások balfelől: Hol vannak a választási ígéreték? Folytonos zaj. Elnök csenget.)

Elnök: Csendet kérek.

Vita a szólásszabadság körül.

Bakonyi Samu: Ha az igen t. elnök ur abban a véleményben van, hogy e tekintetben talán a kellő határon túlmennem, egyébként is kérem lehetne a t. házat, engedje meg, hogy erre is kiterjeszkedhessem. De ezt nem tartom szükségesnek, t. ház, (Helyeslés a baloldalon.) mert azt hiszem, hogy az indennitivel szemben a politikai bizalmatlanságot megindokolni a politikai élet ezen eminens kérdése kapcsán teljes mértékben kötelességem, (Helyeslés a baloldalon.) különösen akkor, midőn a t. kormány, midőn helyét elfoglalta, sőt mint rámutattam, a többségnek t. tagjai is a választások alkalmával a bankközösség fentartását egyenesen ahhoz költötték, hogy mennyiben lesz elérhető a készfizetések előfeltételeinek előbbrevitele. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Ily körülmények között nekem nemcsak jogom, de kötelességem is bírálatt tárgyává tenni, hogy vajjon ez az ígéret mennyiben váltott be? (Zajos felkiáltások a baloldalon: Igaz! Ugy van!)

Elnök (csenget): Csendet kérek! Korántsem akartam a képviselő urnak azt a jogát kétségbevonni, hogy ezt a témát, a bankszabadalom kérdését tárgyalja. De a törvényjavaslat részleteibe ne méltóztassék belebocsátkozni.

Gr. Batthyány Pál: Joga van! (Igaz! Ugy van! Folytonos nagy zaj a baloldalon.)

Elnök (csenget): Elnöki kötelességemben jártam el és a képviselő urnaknak ezt az elnöki figyelmeztetést respektálniok kell. (Nagy zaj balfelől.)

Bakonyi Samu: Én nagyon sajnálom, hogy ilyen incidensre szolgáltatam alkalmas, mert rólam igazán nem mondhatja senki, hogy valami önhitt, stréber magatartást tanusítottam volna. (Igaz! Ugy van! Élénk taps és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Éljen Bakonyi! Zaj jobbfelől.) Azon közel tíz esztendő alatt, mióta ennek a háznak szerencsém van tagja lenni, nem is adtam okot soha semmitéle elnöki beavatkozásra. (Ugy van! balfelől.) Méltóztassék tehát talán türellemmel meghallgatni még egy pár érvel, a melyeket szeretnék kiemelni. (Zaj és közbeszólás a jobboldalon.)

Justh Gyula: Nap-nap után nem tudnak beszélni a szónokaink!

Justh János: Farkas Pál bezzeg nyugodtan beszélt!

Tüdős János: Nem tűrik az ellenzéki kritikát! (Ellenmondások a jobboldalon. Igaz! Ugy van! Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Halljuk! Halljuk! Elnök csenget.)

Bakonyi Samu: Én azt hiszem, t. képviselőház, hogy a tárgyilagos bírálat határait semmiképpen sem léptem át, sőt igyekeztem bebizonyítani azt, hogy mennyire szükségesnek tartom magam is, hogy amennyire csak lehet, ilyen kérdéssel a politikai vonatkozásokról mentem, tisztán annak gazdasági tartalma szempontjából foglalkozunk. (Igaz! Ugy van! balfelől. Mozgás a jobboldalon.)

Elmarad minden.

Hát t. képviselőház, a törvényjavaslatnak ezek azok az intézkedései, amelyekben a t. kormány a magyar gazdasági érdekeknek előbbrevitelét látja. De kijelenti azután a kormány azt is, hogy szervezeti változások nem történnek, tehát még a bankközösség mai formájában is a magyar állami és gazdasági önállóságnak azon szélesebb kidomborítása, éles feltüntetése, amelyet még a bankközösség álláspontján állóknak és maradóknak szempontjából is teljes joggal lehetne követelni, a szervezeti változtatások keresztülvitele tekintetében abszolúte semmiféle megvalósulást nem nyer. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) És azután, tisztán gazdasági és állampénzügyi szempontból nézve a kérdést, a magyar álláspont szerint talán az eddigi szervezet csak nem volt kielégítő? Hiszen maga a javaslat is mondja, hogy ezen a mostani állapotban igyekszik változtatni, nevezetesen az államoknak a bank tiszta jövedelmében való részesedése tekintetében. Vajjon kielégítő-e a megoldás?

Azt hiszem, hogy ezt tárgyilagos bírálat mellett kielégítőnek mondani nem lehet. A bank jövedelméből a precipuumoknak levonása után, a szerint, hogy miből származik az a jövedelem: a jelzálogkölcsönökből-e, vagy pedig egyebekből, a bank másik két fizletágából, a magyar állam részesedése olyképpen van szabályozva az 1899. évi XXXVII. t.-cikk intézkedései szerint, — amely intézkedések a törvényjavaslatban kifejezetten fentartatnak ezuttal is — hogy a jelzálogkölcsönök hasznából a tőkekövetelések arányában részesül a két állam, egyéb jövedelmekből pedig a szerint nyer a részesedés aránya megállapítását, hogy melyik intézetnél folytak be azok a jövedelmek.

Nem illeti előny Ausztriát.

Ez nézetem szerint a magyar állam pénzügyeinek jelentékeny kárára szolgál, (Ugy van! balfelől.) mert hiszen az egyéb

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők

4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban

„Központi” címre tessék figyelni!

Piac-u. 41.

jövedelmeknek legjelentékenyebb része a devisa-üzlethől befolyó jövedelem, (Ugy van! a baloldalon.) ez pedig tudvalevőleg Bécsben bonyolítottatik le az ottani főintézetnél és így ez az osztrák arány javára számítatik be. (Ugy van! a baloldalon.) Holott a dolog úgy áll, hogy ezen devisa-jövedelem élvezete szempontjából a magyar állam épügy hozzájárult a jogalap megteremtéséhez a bankszabadságban, mint az osztrák állam, annak tehát a magyar állam felett egyáltalán semmiféle előnyt sem volna szabad nyújtani.

A mi pedig a befolyó jövedelmet illeti, az sem osztrák, sem magyar állampolgároktól származik; azt a kamattjévedelmet tisztán a külföld fizeti, e tekintetben sem illeti meg tehát Ausztriát semmiféle előny.

Tüdös János: Ez volt az ára a politikai előnynek!

Állítólagos előnyök.

Bakonyi Samu: Politikai szempontból a javaslatnak igen nagy előnyét tűntetik fel azt, hogy tulajdonképpen nem szólhat hozzá a politika, mert ahol a legtöbb akadályt kellene tartanunk: az osztrák Reichsratban tulajdonképpen nem kerül majd elbírálás alá annak megállapítása, hogy mikor áll be az az alkalmas időpont, amidőn a készfizetéseket fel lehet majd vetni.

Hogy egyoldalú ne legyenek, megállapítom azt, hogy dacára annak, hogy a bank kezdeményezési jogot akar, nincsen vitálva a törvényjavaslatban az a korábbi rendelkezés, amely szerint fennmarad mind a két kormány, és mind a két parlamentnek az a joga, hogy bármikor követelhesse, ha jónak látja, a készfizetések felvételét.

Mondottam, hogy egyelőre területe van az égető kérdéseknek, amelyen a kormány álláspontját most már világosan ismerjük és ez a bank kérdése, (Ugy van! baloldalon.) de egyéb függő kérdésekben a homály annál sűrűbb és ez a homály egyáltalán nem oszlik. Gróf Esterházy Mihály t. képviselő-társunk (Élénk éjjezés a baloldalon.) beszédében érintette azt, hogy ez a t. kormány és a t. többség abban látja a maga fennállásának etikai jogosultságát, hogy minduntalan elődjének és az előző többségnek büneiből táplálkozik. (Felkiáltások baloldalon: Élősdik! Ugy van!) Nem akarom ezt most taglalás tárgyává tenni, de egyet, azt hiszem, megállapíthatunk: azt, hogy az a kormány, amelyet mi is támogattunk volt, kényszerhelyzetet nem hagyott maga után a t. kormányra vonatkozólag. Nem az a helyzet állt elő, midőn kormányra lépett a t. többség, a t. kormányra nézve, amelyet mi találtunk a gazdasági önállóság kérdésére vonatkozólag, midőn az utolsó szabadelvű kormány által meggyőződés szerint alkotmány és törvényellenesen megkötött (Ugy van! a baloldalon.) német szerződés kényszerhatása alatt minket oda vitt, hogy a gazdasági közösséget továbbra is kénytelenek voltunk fenntartani.

Hol a politikai erkölcs?

Van azonban egy kérdés, amelyben igenis oly alapot teremtetünk, amelyen, nézetem szerint, a politikai erkölcs minden követelményei szerint rendületlenül meg kellett volna maradnia a t. kormány és a többségnek. Ez pedig a választói reformnak a kérdése. (Ugy van! baloldalon.)

Mert ebben a kérdésben az akkori többség és az akkori kormány megegyezett volt a törvényhozás másik tényezőjével arra, hogy a kikapcsolt nagy küzdalmi elemek akkor fognak megoldásra kerülni, hogy ha a nemzet egész egyetemét képviselő parlament bírálhatja el azokat. (Zaj. Halljuk! Halljuk! baloldalon.)

És hogy vagyunk most ezzel a kérdéssel? Itt most már nem szóbeszédre aka-

rok hivatkozni, hanem magának a t. miniszterelnök urnak autentikus nyilatkozatára, amelyet szintén a delegáció alkalmával látott jónak megtenni, (Halljuk! Halljuk! baloldalon.) t. i., hogy ő abban a felfogásban van, hogy a választói jog kérdését semmiféle más dologgal komplikálni nem kell, hogy ő előbb a véderőreformot akarja megvalósítani, (Halljuk! Halljuk! Zaj a baloldalon) tehát épen megfordítja a sorrendet, amely a nemzetnek egész köztudata szerint akként nyert megállapítást a király és a nemzet közti megegyezésben, hogy előbb meglesz a választási reform és ha a kétségtelenül megnyilatkozó nemzeti akaratához hozzájárul a nemzeti követelésekhez, vagy fenntartja a nemzet követeléseit, vagy a kettőt megnyugtató arányba tudja hozni, akkor kerülne döntés alá. Nézetem szerint ez az álláspont-változtatás nem egyéb, mint súlyos vétség a politikai erkölcs követelményeivel szemben. (Igaz! Ugy van! baloldalon.)

A választói reform.

Az a politika, amelyet a választói jog kérdésében folytat a t. kormány, semmi egyéb mint a király iránt való loyális elleni súlyos vétség. (Zajos ellenmondások jobboldalon.) midőn a fejedelmet úgy állítják a jogot követelő tömegek elé, mint aki az egyszer ünnepélyesen tett ígérését ma már megbánta. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A függetlenségi és 48-as pártnak ezen részéről a legádázabb támadásokkal élnek és igazán sokszor olyan hangon beszélnek, hogy azt lehet mondani, hogy en canaille tárgyalnak bennünket. Azt hiszem, hogy mi erre nem szolgálunk reá; semmiesetre sem szolgálunk reá azzal a következetes elvűséggel, mellyel a választói jog reformját követeljük állandóan, amellyel azt elouázni nem engedjük semmiféle ok és ürügy alatt. (Zaj baloldalon.) Mert szónokolnak minduntalan népszuverenitásról anélkül, hogy megmondják, mi az a népszuverenitás tulajdonképeni tartalma és értéke. Pedig ha valahol, ugy ebben az országban kell azt komoly megfontolás tárgyává tenni, ebben az országban, ahol a fejedelmi hatalom, a törvényhozás másik tényezőjének a befolyása már a tultengésig jut és érdeklődik t. többségnek semmi határt nem ismerő tullojlasítása folytán. (Éljjezés és taps a szélsőbaloldalon.)

Legyen népszuverenitás.

Hol van itt ebben az országban a kellő egyensúly, a kellő arány az állami szuverenitás két tényezője, a nép és a királyi hatalom között? Miben áll tulajdonképen a népszuverenitás, mikor nyer az élő valóságot? Semmi egyebben, mint a szavazati jogban, mikor a választó, az állampolgár a maga szavazatát leadja, mikor az egységes és oszthatatlan sauerenitás annyi atomra bomlik, ahány tagja a népnek fel van ruházva a választói joggal. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Azt akarjuk, hogy ennek a népnek minden egyes tagja olyan erős atommá fejlődjék, olyan megdönthetetlen sziklavá erősödjék, amelyen megtörjön mindenféle tulajkapás és az uralkodói hatalommal való helytelen visszaélés azok részéről, akik — mint benedem elején mondtam — a mai helyzetben is az összbírodalmi eszmét látják szemük előtt, hogy ezen törjön meg minden ilyen törekvés. Erre pedig más biztosítékot nem láthatunk, mint az egyenlő és általános választói jog törvénybeiktatását és a tilkos szavazási eljárás behozatalát. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.)

Hallottam, olvastam olyasmit, hogy minket a felforgatókkal való összejártszással gyanusítanak meg azzal, hogy szubverzív politikát tolytatunk, sőt még azt is ki merte mon-

dani, le merte írni rólunk, a függetlenségi pártról, a magyar nemzet történelmi aspirációinak leghivatottabb képviselőjéről, egy különben tiszteletreméltó toll, hogy mi kalandorpolitikát követünk akkor, amikor az általános és egyenlő választói jogot követeljük. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Hát jó, én nem holmi felforgató íróra akarok hivatkozni, hanem hivatkozom a világirodalom, a történetírás és az állambölcsélet egyik legexponáltabb konzervatív képviselőjére, Carlyle-ra, akiről egy másik író, Lecky mondja el, hogy egyszer neki ugy nyilatkozott, hogy az angol közéleten két nagy átok rágódik és fenyegeti azt megőrléssel: az egyik — akkor még ugy volt — az ital szerete, — a most lefolyt választásoknál, sajnos ilyen jelenségek nálunk is merültek fel — a másik pedig az a metódus, amellyel az államférfiak, a néppel szemben a maguk pozícióját megtartani és erősíteni akarják, az érvelésnek az a módja, — ugymond Carlyle amely arról győzhet meg minden figyelmes szemlélőt és bírálót, hogy akik beszélnek a néphez, nem hiszik azt igaznak, amit mondanak neki és ezzel hozzászoktatják ahhoz az eljáráshoz, hogy neki sem kell hitelt adnia semminek, amit a közéletnek előtte hivatottként jelentkező tényezői beszélnek. Hát vádoljanak minket, amivel akarnak, a mi lelkiismeretünk nyugott. De mi teljes joggal vádolhatjuk meg önök közül mindazokat, akik ép ugy, mint mi és én, az általános, egyenlő és tilkos választói jogra tettünk fogadalmat, hogy Carlyle ezen kritikájára teljes mértékben reaszolgáltak. Azok részéről is ugy tapasztaljuk mi, akiket sem politikai intrikák, sem a politikai érvényesülésnek egyik vagy másik célzata nem visz a magunk utján, azokról is megállapíthatjuk azt, hogy ők beszélnek, beszéltek anélkül, hogy mikor beszéltek, hittek volna szavaik igazságában. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ha pedig hittek volna, akkor is azt látjuk, hogy a kormány a maga kapkodó és bujósdi politikájával ebben a kérdésben a választójogról vallott ideáljuk az ő lelkiükben nem egyéb, mint kihűlt szerelemnek hamvadó parázsa. De legyenek nyugodtak, ez parázként él és ég a nép lelkében és épen azért joggal figyelmeztetjük önököt, hogy legyenek résen, vigyázzanak. Önökön áll e reform megoldása tekintetében, hogy a nép lelkében élő és égő parázs teremtő tűznek erejére használtassék fel és ne legyen abból romboló veszedelem, amely első sorban önököt fogja innen elseperni. (Nagy mozgás. Felkiáltások a jobboldalon: Nem félünk.) Ne játszunk bujósdi, meg kell arra népünket tanítani, (Halljuk! a szélsőbaloldalon meg kell győzni, hogy akik az ő bizalmát kívánják és azt politikai cselekvésre kérik tőle, nem ámitják őt. (Zaj. Elnök cseppet.)

Bakonyi Samu: Hogy amikor a kért bizalom elnyerésével a politikai cselekvés utja megnyílik előttük, a fogadalmukat beváltani is igyekeznek. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbalon: Látjuk!) Ha e kétes értékű helyeslés mögött netalán az a szemrehányás rejenék, hogy reánk akarják ezeket tolni, nem térek ki előle.

Felszólítok mindenkit a többség köréből, olvassa rá bármelyikünkre, akik 1906-ban jelöltséget vállaltunk, hogy bármelyikünk nem mondta-e meg nyíltan választóinak, hogy a megegyezés azon tartama alatt, amelynek alapján az illető férfiak a kormányalakításra, mi pedig annak támogatására vállalkoztunk, mondom, a megegyezés e tartamára ígértünk-e katonai téren bármiféle előnyt, vagy bármi mást? (Zaj a jobboldalon.) Mi megmondtuk őszintén, nyíltan a nemzetnek és a népnek, hogy a küzdelem azon kérdéseinek területén, amelyek miatt a küzdelem megindult, katonai téren, az egész válság ideje alatt nem ígérünk semmit. Nem ígérünk azért, mert ez az idő...

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR **Glück József**
 üveg és porcellán ajándék tárgyakban
 Meglepi olcsó, szolid szabott ár mellett **Nagytemplom mellett Piacz-utca 6. szám.**
Üvegezés és kékkeretezés legjutányosabban.

(Nagy zaj.) Ha a t. tuloldal a parlamenti lojalitást abban látja, hogy provokál védekezést és nem akarja meghallgatni, efelett nem akarok bírálatot mondani, (Eljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

Mi nem ígértünk semmit. Katonai téren semmit. Megmondottuk nyíltan, hogy katonai téren nem hozhatunk semmit a megegyezés tartama alatt, amely megegyezést azonban azért fogadtuk el, mert ezzel láttuk megnyitva magunk előtt a katonai reform megvalósításának útját, amelyre nézve biztosítékokat is kaptunk és akkor, mikor azután egy oly választási reform került a Ház elé, amely a mi meggyőződésünket nem fedte, amelynek egyik intézményében, a pluralitásban nem megvalósítva, hanem épen kijátszva láttuk az egyenlő választói jogot, akkor a függetlenségi párt lelkiismerete ebben a kérdésben teljes erejében érvényesült és ime, az a törvényjavaslat még csak tárgyalás alá sem kerülhetett. (Élénk helyeslés balfelől.)

Váltsák be az ígértüket.

Mit mondhatnak ezzel szemben azok, kik az önök soraiban ülnek, kik a mi bukásunk után, a mi meghasonlásunk után is odaálltak a választóik elé és hangosabb torokkal kiabálták az általános, egyenlő, titkos választói jogot, erősebb ököllel verték a mellüket, hogy mint fogják azt megvalósítani. Ime, az ígért beváltása! Egy tisztelt társuk feláll és szóokol a legelső alkalommal az általános választói jog ellen és a párt köréből egyetlen ember sem akadt azok közül sem, kik csak a legteltesebb egyenlőséget és általánosságot ígérték a választóiknak, hogy ezzel szemben a maga álláspontját kitejezza.

És mit szólnak ahhoz, hogy a kormánynak egyes tagjai egyik helyen határozott állást foglalnak a választói reformnak olyan értelmezése mellett, a melyet mi követelünk, mások pedig vagy hallgatnak, vagy pedig, mint a t. miniszterelnök ur, legsürgősebbnek a minél messzebbre való elodázást tartják? (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Ez a politika sem őszinte, ez a politika mitőlünk, kik egész közéletünkbe a teljes nyíltságot...

Justh Gyula: Ha az önök politikáját követtük volna, mi ott volnánk! (Igaz! Ugy van! balfelől. Ellenmondás a jobboldalon. Zaj.) Igaz, hogy önök csak a hátunk megett volnának akkor is. (Derűltség balfelől. Felkiáltások balfelől: Dehogyan volnánk! A legnagyobb részük!

Hoványi Géza: Nem mindenki!

Bakonyi Samu: A teljes őszinteséget, a teljes nyíltságot hirdettük és ezt a politikai erkölcs legelső törvényének tekintjük. Mi azt látjuk, hogy önök ezt a törvényt megsértik és épen azért semmiféle politikai bizalmat és támogatást nem érdemelnek és ezért az indemnitást, melyet mi elsősorban a bizalom kérdésének tekintünk, meg nem szavazzuk. (Hosszantartó élénk eljenzés és taps a baloldalon. Szónokot számosan üdvözlük. — Felkiáltások balfelől: Éljen Bakonyi!)

Panaszok a posta ellen

Fejér Ferenc dr. fölszólalása.

A debreceni posta ellen hangzottak el ma panaszok a közigazgatási bizottság ülésén. A panasz lényegében nem a posta személyzetét illeti, hanem azt a kormányzatot, amely Dreadnaughtokra s választási íratásra és bécsi célokra hasít pénzt a nemzet bőréből, de nem gondoskodik arról, hogy a legfontosabb intézményekhez elégséges és jól fizetett embereket alkalmazzon.

A tanároknak, tanítóknak nincs pénz s arra sincs, hogy a posta személyzetét szaporítsa. Emiatt keletkezhetnek olyan panaszok, amelyeket a szegény postakézbesítőktől lehet hallani, akiknek a megnövekedett forgalomhoz képest csekély száma roskadozva végzi a ma már lehetetlen sok munkát.

Fejér Ferenc dr. bizottsági tag humanus gondolkodásától vezettetve szólalt ma föl a közigazgatási bizottsági ülésen. Elmondta, hogy a levélkézbesítés nem történik a régi pontossággal és gyorsasággal, aminek az az oka, amiért a postások is panaszkodnak, hogy az ipar- és kereskedelem kifejlődésével a postai forgalom erősen megnövekedett s az ő számukat mégsem szaporították.

Egy másik panasz az volt, hogy a postabélyegző olvashatatlanná, ami igen sokszor nagy baj.

A közigazgatási bizottság mindkét panaszt jegyzőkönyvbe foglaltatta s átír a nagyváradi postaigazgatóságot, — hogy a bajokon segítsen.

Végeladás

van

GLÜCK EDE

cipőüzletében

a Kistemplommal szemben

a Barakban.

Debreceni tanárok Debrecen képviselőihez

Dr Tüdös János és dr Bakonyi Samu nyilatkozata.

A debreceni tanárikör, amely mindig előljárt a tanügyi kérdések vitatásában és a tanári érdekek szolgálatában most is első helyen küzd a tanárság státus-rendezéseért, valamint a tanársággal együtt az iskolát fenyegető veszedelem elhárítása végett.

Legutóbb tartott közgyűlésének határozata értelmében kérelemmel fordult a tanárikör Debrecen országos képviselőihez, még pedig Láng Lajoshoz és Bakonyi Samuhoz írásban, Tüdös Jánoshoz pedig küldöttség útján. A küldöttség, melynek tagjai voltak: Sinka Sándor alelnök vezetése alatt dr Lóky Béla igazgató, dr Gulyás István, dr Horvay Róbert és dr Kardos Albert tanárok, vasárnap delelőtt kereste föl dr Tüdös Jánost, aki előtt Sirka Sándor tárta fel a tanárság ismert sérelmeit. Előadta az évek óta ígért és folyton halogatott státus-rendezésnek ujonnan való elodázását, a helyettes tanárok törvényellenes nagy számát és főképp azt a ve-

szedelmet, amely a tanári munkának 35 évre és 26 órára való fölemelésével fenyegeti a tanítás és a közművelődés ügyét; egyszersmind hangsúlyozta, hogy ezt a kérdést nem szabad pártpolitikai szempontból tekinteni, hanem általános nemzeti és kulturális érdekek szerint kell elintézni.

Dr Tüdös János rendkívüli szíveséggel fogadta a küldöttséget és igazbelső melegséggel tette magáévá a tanárság ügyét. Családi hagyományai, fiú emlékei is arra indítják, hogy tisztelettel és szeretettel viseltessék a tanítói és tanári pálya iránt, amelyen a magyar műveltség legérdemesebb harcosait látja előre haladni. Eddig is igyekezett tájékozódni a tanárság kívánalmairól, most a legbehatóbban fog foglalkozni az ide tartozó összes kérdésekkel és ünnepiesen igéri, hogy a közoktatási költségvetés tárgyalásakor föl fogja emelni szavát a tanárság helyzetének javítására, szerzett jogainak biztosítására.

Debrecen tanárai bizonyára örömmel fogják hallani a fentebbi kijelentést és jóleső érzésük csak fokozódni fog, ha tudomásukra jut dr Bakonyinak is a nyilatkozata. Dr Bakonyi Samu képviselő ugyanis vasárnap délután itthon töltött egy néhány órát és a küldöttség egyik tagja előtt hasonló meleg érdeklődéssel és jóakaró buzgósággal szólt a tanárság ügyéről, mint dr Tüdös János. Mint a pénzügyi bizottság tagja, a legnagyobb készséggel fog a pénzügyi bizottságban rámutatni a tanárság jogos kívánalmaira és méltatlan sérelmeire.

A debreceni tanári-kör bizton reményli, hogy kérő szava a város harmadik képviselőjénél, dr Láng Lajosnál is meghallgatásra talál, annál is inkább, mivel Láng majdnem egy ember életet töltött az egyetemi tanári széken s így legjobban ismeri a tanári pálya fáradságos és küzdelmes voltát.

Indítvány a munkások érdekében.

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg ülését, ahol a rendszeres havi jelentéseket vették tudomásul.

Az ülésnek fontos része volt az a fölszólalás, amelyben Fejér Ferenc bizottsági tag a munkások érdekében intézett kérést a pénzügyigazgatóhoz. Debrecenben ugyanis, különösen a városonál, egy pénzügyigazgatói rendelet szerint az a rendszer van, hogy a munkásoktól, akik béreiket elősmervényekre veszik föl, bélyeget követelnek e nyugtáikra és pedig nem az összeg után, ahogyan a munkások a béreket fölveszik, hanem személyenként követelnek tőlük bélyegeket.

Fejér Ferenc dr. bizottsági tag ez ellen szólalt föl és kérte a pénzügyigazgatót, hogy e rendszert szüntesse meg, mert ez a munkásokra nagy terheket ró és mert igazságtalan.

Ternovszky Alajos kijelentette, hogy a

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesítem Debrecen város és vidéke közönségét, hogy Kossuth és Batthányi-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím alatti fiókülzetemet fiam ifj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő mulva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházzal szemben

lőszóalás kapcsán nem intézkedhetik, hanem ha az a közigazgatási bizottság jegyzőkönyvébe foglalja sőt hivatalosan megkeresi, alapos tanulmányozás tárgyává teszi a dolgot és legjobb akaratával igyekszik, hogy a főszoaló a tencióhoz képest a dolgon segítsen. A közigazgatási bizottság Fejér Ferenc iők főszoalását jegyzőkönyvébe is vette és igmondta, hogy e tárgyban átír a pénzügyazgatóságához.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsplatz, 5.

UJDONSÁGOK

— **Az ügyvédi kamara ülése.** A debreceni ügyvédi kamara tegnap vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését, a melyen megválasztották a tisztikart. Elnökké lett 220 szavazattal Márk Endre, helyettes elnökké 221 szavazattal Szilágyi Imre, titkárrá 219 szavazattal Kőrössi Kálmán dr, ügyésszé 200 szavazattal Kovács József dr, pénztárosá 209 szavazattal Szűcs Géza dr. Választmányi tagokká lettek: Tüdös János dr, Megyery Pál dr, Magoss György dr, Tervey Tamás dr, Freund Jenő, Vigh Gyula dr, (Szolnok) Járossy Sándor (Nyiregyháza), pótagokká: Balázs Bertalan dr, Vásárhelyi Zoltán dr, Csath Sándor dr, Ruzska István dr. Márk Endre elnök helyettes titkárrá Vásárhelyi Zoltánt, helyettes ügyésszé Csath Sándort nevezte ki.

— **Zelenka Pál püspök meghalt.** Az ágostai hitvallású evangélikus egyházat mély gyász érte. Meghalt Zelenka Pál, a kiváló tudású miskolci püspök, aki már hosszabb ideje betegeskedett s akiről a legutóbb is az a hír kelt szárnyra, hogy meghalt. Zelenka Pál püspök tegnap délután két órakor hunyt el.

— **A város közegészségügye.** A város közegészségügyi állapotáról Tüdös Kálmán dr tett jelentést. A viszonyok novemberben kedvezőek voltak. Leginkább a légzőszervek hurutos betegségei uralkodtak. A ragályos betegségek közül a kanyaró, vörheny, ronsolótoroklob, szamárhurut, bárányhimlő, hasihagymáz, fűtőmirigylob és trahoma léptek fel. A ref. leányiskolát a benlakó növények között előfordult 2 vörheny eset miatt 4 hétre be kellett zárni. A piacvizsgálatok naponként tartottak. A múlt hónapban született összesen 250 gyermek. Meghalt 160 ember. Született ref. fi 81, nő 88, r. kat. fi 26, nő 23, g. kath. fi 4, nő 4, g. kel. fi 1, ág. ev. fi 1, izr. fi 13, nő 9. Házasságra lépett 97 pár. Ref. 54, r. kat. 6, izr. 6, g. kat. 2, vegyes vallású 29. A kórházban november hóra maradt 264 beteg, felvétetett 373 beteg, kibocsátott 311, meghalt 16, decemberre maradt ápolás alatt 310.

— **A kőkre festett kirakat** mai hirdetéséj a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Eljegyzés.** Deésy Alfréd a debreceni színhez kiváló művésze, a kitűnő jellemkomikus és jeles zeneszerző ma eljegyezte özvegy dr. Megyaszay Dezsőné bájos és nagyműveltségű leányát Margitot. A jegyeseket igen sokan üdvözölték.

— **Egy havi adóilletés.** A pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt november havában egyenes adó címén 367,127, hadmenetességi díjban 1089 bélyegjövődékben 235,758, jogilletékben 70,617, díjjövődékben 1287, dohányjövődékben a vármegyei fogyasztással együtt 105,566, határvámjövődékben 28,704, fogyasztási és italdobban 26,076 korona. A saját hatáskörében a pénzügyigazgató 6, a pénzügyminiszter fölhatalmazása alapján 37 esetben adott fizetési halasztást. Ideig enes hibéradómentességet 5 esetben adtak.

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók** Vidánál városnál.

— **Ifjúsági lövésztanfolyamok.** Megemlékeztünk arról, hogy a honvédelmi miniszter ifjúsági lövésztanfolyamok létesítésére hívta föl a főispánt. E tárgyban ma délelőtt volt értekezlet a vármegyei háznál. Itt a főispán a tanfolyamok hasznát, Bodó őrnagy pedig ösmertette, hogy a miniszter minden egyesületnek tíz-tíz hallgató után egy manlicher-fegyvert s ha kérnek minden második hallgatónak egy Wernld-fegyvert s személyenként 100 gyutacsos töltést ad. Az értekezlet a tanfolyamok létesítését kimondta s a vármegyei terüleire a helyi bizottságokat a következőképen alakította meg: Hajduszállás: Kaszás István, Nátházy Béla, Gál Zsigmond, Nagy Lajos. Dorog: Ujhelyi Andor, Farkas Győző, Kömmerling János, Révész György. Szoboszló: G. Tóth János. Nánás: Csohány László, B. Szakács Ambrus, Sáfrány Géza. Nádudvar: Papp Sándor. Hadház: ifj. Wessprémy Zoltán.

— **A falvak réme.** Hosszupályi község csendőrsége egy rettegett alakot tartóztatott le tegnap. Dankó Telegdy János hetek óta réme az egész környéknek. Amerre járt mindenütt lopott, fosztogatott és zsarolta a paraszt népet. A hosszupályi csendőrség a veszedelmes embert beszállította a debreceni ügyészség fogházába.

— **A rendőrség forgalma.** November havában a rendőrség letartóztatott 182 egyént, akik közül 3 egyént az ügyészséghez kísérték át, 179 egyént a rendőrség büntetett meg. Eltoloncoltak 47 egyént, kényszerutlévelél huszonhatot.

— **Véres dráma az utcán.** Ma reggel a Vilmos-huszárlaktanya közelében Juhász János kefégyári munkás revolverből háromszor ráírt Lada Erzsébet munkásleányra, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. A mentők mindkettőt haldokolva szállították a kórházba. Juhász és Lada Erzsébet szerették egymást, de a leány néhány hét előtt elhagyta Juhászt, aki e fölött érzett elkeseredésében követte el tettét.

— **Letartóztatott cigánykaraván.** A de-recskei csendőrség veszedelmes cigánykaravánt tartóztatott le a napokban. A banda tagjai: Bogdán Miklós, Lakatos István és ennek felesége. A jeles társaság terhére már eddig is több betörés és lopás derült ki. A cigányokat tegnap behozták a debreceni ügyészség fogházába.

— **Hírneves bőrgyógyászok** bebizonyították, hogy a fejbőr korpaképződése okozója a haj hullásának. A sok hajhullás elleni szer között számtalan bel- és külföldi orvos véleménye szerint, a legmegbízhatóbb szer a Perolin hajszesz, mely néhányszori használat után, biztosan megszüntet minden hajbetegséget, megátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növését. Kérjen 1 koronáért egy üveggel a készítőnél, Wachsmann Jenő és Társa droguistától Szabadkán.

— **Modern ridikülök,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

— **Borzalmas összeütközés.** Tegnap reggel könnyen végzetessé válható baleset történt a Hatvan-utcán. Óri János és Folgári János gazdálkodók a Reáltanoda-utcáról kocsin hajtottak fél 8 óra tájban Hatvan-utcai lakásukra és amidőn a Hatvan-utcahoz értek, épen akkor ment ott a sámsoni vonat. A kocsiban ülők nem vették észre a közeledő vonatot és megtörtént az összeütközés. A kocsi pozdorjává zuzódott, a bennülők az összeütközés folytán kiröpültek a kocsiból és kisebb zuzódáson és az ijedtségen kívül más bajuk rem történt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

Csecsemőgyilkos anya.

Gyermekholttest az illemhelyen.

A Miklós-utca 23. szám alatt szolgált Molnár Margit cselédeány. Néhány hónappal ezelőtt megismerkedett egy legénynyel és a sorsa az lett, mint annyi sok más szerelmes cselédeány: elbukott. Hogy szégyenét eltitkolja, újszülött csecsemőjét az emésztő csatornába dobta. Előbb azonban feldarabolta a kis hullát, a kezét és lábait levagdosta és az egész testet felismerhetlenné tette.

Ezen borzalmas magzatgyilkosságról a kétségbeesett anyán kívül senki sem tudott egészen a tegnapi napig, amikor véletlenül kipattant a büntény.

Tegnap hajnalban a városi köztisztasági vállalat emberei, telefonon jelentették a rendőrség ügyeletes inspekciónak, hogy a Miklós-utca 23. számú házban, az illemhely tisztítása közben egy teljesen megcsontított csecsemő hullájára akadtak.

Nagy Karácsonyi Vásár! **Meglepő jutányos árak!**

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gypju kelme 79 kr.

Asztalos József

cégnél Kossuth-utca.

Perzsa szőnyegek óriási választékban

HAAS FÜLÖP és FIAI cégnél, Piac-utcza 59.

Az inspekción rendőrtisztviselő K. Szalai Béla tb. főorvossal, azonnal megjelent a Miklós-utca 23. szám alatt. A rendőrorvos megvizsgálta a hullát és konstatálta, hogy az 7—8 nap óta feketett a csatornában.

A rendőrség nyomozása csakhamar kiderítette, hogy a bűnös anya a házban lakó Molnár Margit cselédleány, aki rövid vallatás után beismerte, hogy a csecsemő az ő szülőtte és hogy szégyenét leplezze, dobta a csecsemőt a csatornába. A csecsemőt felboncolják. Molnár Margit szobaleányt pedig aki súlyos beteg, beszállították a kórházba.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 5. Berzeviczy Albert elnök negyed tizenegy órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottság Horváth Mihály összeférhetlenségi ügyét e hó 12 én tárgyalja

Az ujoncjavaslatok

nyújtja az 1911-re kiállítandó ujonclétszám megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat és ezekkel kapcsolatban a következő jelentéseket: Kimutatás a cs. és kir. közös hadsereg tényleges állományu tisztjeinek és tisztjelöltjeinek állományáról, honosságáról és szolgálati beosztásáról az 1910. évben. — Az egyévi önkéntesek tisztvizsgálának eredményéről az 1909—10. évben. — Jelentés és kimutatás az öngyilkossági esetekről a hadsereg és a honvédségnél az 1909 ik évben.

A törvényjavaslatok szerint a létszámot 1911. évre a közshadseregére vonatkozóan 44,076 a honvédségre vonatkozóan 12,500 főben kívánják megállapítani és megajánlatni Magyarország részéről. Sorozás alá az 1888., 1889. és 1890. évbéli állításköteleseket hívják be. A sorozás 1911 március 1-től április 30-ig fog tartani.

A javaslatokat kiadták a bizottságoknak, azután a horvát képviselők, majd Bikády Antal beszéltek.

A kolera.

Konstantinápoly, december 5. A kolera terjed. Naponta 15 új esetet jelentenek be. — Több mint 50 százalék halálos.

Róma, december 5. Palermó kerületben legutóbb 6 koleraeset volt; egy halálos. Róma kerületben 2 betegedés történt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Lövöldöző komédiás legény.

Esküdtszéki főtárgyalás..

Az idei debreceni őszi vásáron történt az a szerelmi tragédia, melynek epilógusa tegnap délelőtt játszódott le a debreceni kir. törvényszék esküdtszéki bírósága előtt.

Korsós Lajos 21 esztendő komédiás legény szerelemfájdalmából rálőtt Hajdu Ilona panarámásnőre, aki Abrámer Jakab panarámással közös háztartásban élt. A legény szerelmével régóta üldözte Hajdu Ilonát, ez azonban nem hallgatta meg a legényt.

A debreceni vásáron találkoztak újra. Korsós Lajos megint kérlelni kezdte a nőt, hogy legyen az ő szeretője. Mikor látta, hogy semmire sem megy vele, a szerelmes legény előrántotta revolverét és kétszer az asszonyra lőtt, azután önmaga ellen fordította gyilkoló fegyverét, azonban az összefutott vásárosok lefegyverezték és így magában nem tehetett kárt.

Az asszony néhány napi gyógykezelés után felépült sebeiből.

Az esküdtek bűnösnek mondták Korsós Lajost és ennek alapján a bíróság 5 havi fogházra ítélte.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

Tartozik	Követel
Főkönyveket Naplókat Pénztár könyveket Folyószámla könyveket minden Segédkönyvet	Antalfi Ferencz üzleti könyvgyára vonalozó intézete DEBRECZEN Piacz-u. 31.
Bankoknak, kereskedelmi és gyári irodák részére készült hivatali minőségben	

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit **be nem tömő**, minőség tekintetében felülmúlhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herezeg és Geiger**
vegyészeti gyára, Budapest.

Kérjük minden jobb papírüzletben és írógép-kellék-kereskedőknél.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5

divat és szőnyegáruházának karácsonyi vására

óriási feltűnést kelt!

Szenzáció számba mennek:

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Panama”
kosztüm-kelme, az őszi évadban ára
frt 4.50 . . . **most csak** frt 1.85

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Homespun
Cheviott” kosztüm-kelme 12 div. színben,
reudes ára frt 4.75, **most csak** frt 1.95

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Pa-
nama” kosztüm-kelme, 16 divatos szín-
ben, az őszi évadban ára frt 4.90
most csak frt 2.35

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Ho-
mespun” kosztüm-kelme, 16 divatos pas-
tel színben, reudes ára frt 4.90
most csak frt 2.35

Az áruk minősége elsőrendű!

Minták vidékre bérmentve.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

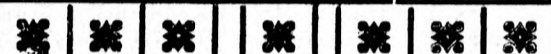
Zongora-

és Hangszerkészítő
Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

19076-19580/1910.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Fried-féle 76 hold 1098 négyszögöl területű földnek az 1911. év október hó 1-től 1914. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre árverés útján bérbeadása rendeltetvén el, ezen nyilvános szóbeli árverésre határnapul 1910. évi december hó 20. napjának délelőtti 10 órája a városház nagy tanácstermében tüzetett ki, erről az árverelni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelők kötelesek az 1821 korona kikiáltási ár 10°/-át bánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni.

Debreczen, 1910. november hó 28.

A Városi Tanács.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghiresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajszeszt** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, megátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeszt.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigoruan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz silány ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.**
Üvegje 1 korona.

Debreczenben főraktár: **Iósa és Jóna drog.**

A gyászoló családok

kényelmére szükségét láttuk egy oly

halott szállító kocsi

beszerzésének, mely városunkban nemcsak mint házagpótló nyitás, de kényelem és takarekosság céljából is halaszthatlanul szükséges volt.

Uj batár kocsinkban, melynek az első részén elhelyezett üveges szekrényében egy 2—3 éves gyermek koporsója elhelyezhető 2—3 felnőtt egyén puhán párnázott ülést találva, kedves halottját külön költség nélkül a sírig kísérheti.

Ezen fényes kiállítású üveges halott szállító kocsinkat meglepő olcsó áron bocsátjuk a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

„Bizalom“ temetkezési intézet
Kistemplombazár.

Eladó föld

a Kadarcsnál.

Nagytelepen, a Kadarcsnál

9 nyilas elsőrendű
fekete szántóföld

eladó.

Ingyen felvilágosítást ad és
vevőnek díjtalanul nevére iratja
eladással egyedüli megbízott:

Dezső László

telekkönyvi okl.
volt rendőrfogalmazó.
Busi-utca 7.

Szabó Lajos fiai cég

nődivat áruházában

Karácsonyi eladás

mélyen

leszállított árak mellett

Női ruhaszövetek, angol izlés
métere 40, 52, 62, 65, 80 kr.

Kosztüme szövetek, tiszta gyapju
métere ezelőtt 1 ft 90, most 1'10 kr.

Gyapju delének
ezelőtt 85 kr., most 50 kr.

Jóminőségű velezek, flanelek
métere 28 kr. és 35 kr.

Jómosó karton
métere 25 kr.

A karácsonyi idényre

férfi, női, fiu és leány

czipők

óriási választékban

eddig még nem létezett olcsó
árak mellett kizárólag

Fischer Menyhért

saját gyártmányu czipő raktárában
szerezhető be.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Alapított 1882.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki sulyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnö-
vények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és
gyökerez vasszók, Oktató díszár-
legyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és **Tarsó**

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Lá-
possy Hegedüs Sarolta okleveles cimbalom-
tanító. Péterfia-u. 61. sz. a.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, eset-
leg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

Ügynököket

sorsjegyeknek

részletfizetésre való eladására

magas jutalék mellett
alkalmazunk.

Dohánytözsdék, hiskereshedők,
hivatalnokok és egyéb alkalm-
zottaknak jövedelmező mellék-
foglalkozást nyújt.

KÖZPONTI VÁLTÓÜZLET

Részvénytársaság

BUDAPEST., V. Szabadság-té

„Cerberus“-porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfőzők,
vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piac-utca 23.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszint lakások pormentesítését
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.